

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/75/2019
Identifikačné číslo spisu: 4617010709
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4617010709.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudkýň JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Martiny Zeleňakovej, na neverejnom zasadnutí konanom 31. marca 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného P. G., pre pokus prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 323 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, o dovolaní obvineného proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany z 18. júla 2018, sp. zn. 3T/28/2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 20. februára 2019, sp. zn. 2To/87/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného P. G. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Topoľčany (ďalej aj len „súd prvého stupňa“) rozhodol rozsudkom z 18. júla 2018, sp. zn. 3T/28/2017 tak, že obvineného P. G., nar. XX. M. XXXX v Y., trvale bytom Y., K. H. XXX/XXX, (ďalej len „obvinený“) uznal za vinného z pokusu prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 323 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe že:

dňa 19. júna 2017 v čase asi o 15.30 hod. v Y. na J. M. R. I., za rímsko-katolíckym kostolom, neďaleko fontány, počas služobného zákroku hliadky Mestskej polície Mesta Topoľčany v zložení - veliteľ hliadky Mgr. S. H. a členovia hliadky S. I. a K. I., pri preverovaní oznámenia o výtržnosti, bitke dvoch osôb na námestí, pokúsil sa fyzicky napadnúť veliteľa hliadky Mgr. S. H. tak, že sa oproti nemu rozbehol so slovami: „čo ty pojebaný Indián, ja Vás tu aj tak rozjebem“, pravou rukou sa zahnal na oblasť hlavy a krku Mgr. S. H., ktorý sa stihol úderu vyhnúť, chytil mu ruku, druhú ruku mu chytil S. I. a pomocou hmatov a chvatov sebaobrany obvineného zvalili na zem, kde kládol aktívny odpor, bol agresívny, preto za pomoci ďalšieho člena hliadky K. I. mu boli založené putá, čím poškodeným členom hliadky Mestskej polície Mesta Topoľčany nespôsobil žiadne zranenia ani inú majetkovú škodu.

Súd prvého stupňa obvinenému uložil podľa § 323 ods. 1 Trestného zákona, podľa § 36 Trestného zákona, podľa § 37 písm. f), § 37 písm. m) Trestného zákona, postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného

zákona, obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku, ihneď po jeho vyhlásení, podala odvolanie prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany (ďalej len „prokurátorka“), čo do výroku o vine v neprospech obvineného. Obhajca obvineného podal odvolanie proti výroku o treste.

Krajský súd v Nitre (ďalej aj len „odvolací súd“), na podklade odvolaní prokurátorky a obvineného P. G., rozhodol uznesením z 20. februára 2019, sp. zn. 2To/87/2018 tak, že podľa § 319 Trestného poriadku obe odvolania zamietol.

Proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany z 18. júla 2018, sp. zn. 3T/28/2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 20. februára 2019, sp. zn. 2To/87/2018 podal obvinený P. G. v zákonnej lehote dovolanie najskôr vlastným písomným podaním doručeným okresnému súdu 12. septembra 2019, ktoré doplnil prostredníctvom obhajcu Mgr. Martina Spišiaka 21. októbra 2019 (č. l. 1201). V dovolaní poukázal na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. K porušeniu práva na obhajobu malo zo strany súdu dôjsť 30. mája 2018, keď v čase o 10:49, bolo nedôvodne prerušené hlavné pojednávanie a obvinený bol vyvedený v putách zo súdnej siene počas celého výsluchu poškodeného S. I., pričom týmto mu bola odňatá možnosť klásť poškodenému otázky, a teda mu bolo obmedzené ústavou garantované právo na obhajobu. Obvinený pripustil, že bol na možnosť vyvedenia upozornený avšak podotýka, že vždy, keď bol na to upozornený od rušenia hlavného pojednávania upustil. Preto poukázal na možnosť súdu využiť menej represívne opatrenie ako je vyvedenie z pojednávacej miestnosti. Alternatívne uviedol napríklad opakované upozornenie zo strany súdu alebo uloženie poriadkovej pokuty. Okrem predmetného pochybenia videl obvinený porušenie práva na obhajobu už v prípravnom konaní, kedy obhajoba navrhovala ako dôkaz ďalší kamerový záznam, ktorý mohol ozrejmiť skutkový priebeh, avšak súd prvého stupňa nevykonal zabezpečenie navrhnutého dôkazu. Podľa názoru obvineného, práve tento dôkaz mohol vyvrátiť rozporné tvrdenia o priebehu skutku. Obvinený ďalej namietal aj záver vyplývajúci z uznesenia okresného súdu o zamietnutí navrhovaných dôkazov.

Čo sa odvolacieho súdu týka, obvinený namietal postup súdu, ktorý nesprávne vyhodnotil pochybnosti ohľadne skutkového priebehu (str. 4 - 5 uznesenia) a podané odvolania zamietol.

Obvinený P. G. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Aby po predbežnom preskúmaní dovolania, rozhodol podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku a zrušil výrok o treste v rozsudku Okresného súdu Topoľčany z 18. júla 2018, sp. zn. 3T/28/2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre z 20. februára 2019, sp. zn. 2To/87/2018 a rozhodol o väzbe.

Stanovil termín verejného zasadnutia na preskúmanie zákonnosti a odôvodnenosti výrokov napadnutých rozhodnutí a konaní im predchádzajúcich.

Po zistení dovolacieho dôvodu, postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona a súčasne postupom podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 3T/28/2017 z 18. júla 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2To/87/2018 z 20. februára 2019.

Po zrušení napadnutých rozhodnutí postupom podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Topoľčany, aby vec v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila 28. októbra 2019 prokurátorka. K namietanému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je možné podľa jej názoru pristúpiť až v prípade, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu. Následne konštatovala, že v predmetnom prípade porušené právo na obhajobu nebolo. Pričom uviedla, že na hlavnom pojednávaní

dňa 30. mája 2018 obvinený závažným spôsobom rušil priebeh hlavného pojednávania, keď agresívnym spôsobom napádal osobu predsedu senátu (správne má byť samosudkyňu). Vzhľadom na predmetnú situáciu nebolo možné pristúpiť k iným primeraným opatreniam ako napríklad poriadková pokuta, ako to namieta obhajca. Právo na obhajobu porušené nebolo, nakoľko počas celého dokazovania bol v pojednávacej miestnosti prítomný ustanovený obhajca obvineného. Prokurátorka považuje dovolanie za nedôvodné a plne sa stotožňuje s rozsudkom prvostupňového súdu. Preto navrhla dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku, v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku).

Po vykonaní vyššie uvedených procesných úkonov predstavujúcich jeho prieskumnú povinnosť formálnej povahy vo vzťahu k podanému dovolaniu však najvyšší súd dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť bez meritórneho prieskumu na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Napriek tejto skutočnosti, je najvyšší súd toho názoru, že aj v zmysle nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky z 21. januára 2010, sp. zn. IV. ÚS 305/09 by odmietnutie zaobrerania sa námietkami obvineného obsahnutými v jeho podaní predstavovalo neprimerane reštriktívny výklad ustanovenia § 373 ods. 1 Trestného poriadku zakladajúci zároveň porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; nehovoriac o skutočnosti, že jeho pôvodné podanie fakticky iniciovalo dovolacie konanie, preto sa námietkami obvineného zaoberal.

Najvyšší súd pripomína, že predpokladom účinne podaného dovolania je podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku skutočnosť, že obvinený ako oprávnená osoba pred podaním dovolania využila svoje zákonné právo podať vo veci odvolanie, pričom o tomto riadnom opravnom prostriedku bolo rozhodnuté. Táto podmienka pre obvineného a osoby uvedené v § 369 ods. 5 Trestného poriadku neplatí len v tom prípade, ak odvolanie podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného.

Podľa § 371 ods. 4, veta prvá, Trestného poriadku dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

V zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené.

Vo vzťahu k vyššie spomínanej viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, treba ešte poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku.

Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnenmu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

V posudzovanej veci obvinený podal odvolanie len proti výroku o treste. Odvolací súd odvolanie prokurátorky a obvineného zamietol.

Úvodom je potrebné uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované pod číslom 57 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 5/2007).

Dovolateľ v dovolaní označil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, tzn., že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa ustálenej súdnej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované pod číslom 7 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky číslo 1/2011 - ďalej aj „R 7/2011“) právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku).

Obvinený P. G. bol v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom zastúpený ustanoveným obhajcom JUDr. Pavlom Vörósvárym, č. l. 26), prostredníctvom ktorého riadne uplatňoval svoju obhajobu.

Za porušenie práva na obhajobu nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy OČTK alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. pri uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi. Odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Z obsahu spisu je zrejmé, že obvinený skutočnosti uvádzané v dovolaní nenamietal v odvolacom konaní. Dovolaciu súdu tak v akceptovaní tohto dovolacieho dôvodu bráni vyššie citované ustanovenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku.

Napriek tomu považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že námietky obvineného v tomto smere nie sú opodstatnené.

Obvinený P. G. vo svojom dovolaní namietal porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, ktorý v podstate videl v tom, že :

- bol v putách vyvedený z hlavného pojednávania v čase výsluchu poškodeného S. I.. Týmto spôsobom mu bola odňatá možnosť klásť otázky a teda bolo obmedzené jeho právo na obhajobu,
- odmietnutie navrhovaných dôkazov súdom.

Podľa § 253 ods. 1 Trestného poriadku hlavné pojednávanie vedie a všetky opatrenia smerujúce na zabezpečenie jeho riadneho priebehu nariaďuje predseda senátu. Pritom prihliada na oprávnené záujmy strán.

Podľa § 254 ods. 1 Trestného poriadku osoby, ktoré rušia poriadok, môže predseda senátu z pojednávacej siene vykázať. Toho, kto neuposlúchne výzvu predsedu senátu na opustenie pojednávacej siene, možno opatrením predsedu senátu vyviešť; opatrenie vykoná Zbor väzenskej a justičnej stráže.

Podľa § 254 ods. 2 Trestného poriadku, obvineného možno z pojednávacej siene vykázat' pri výsluchu agenta alebo na základe rozhodnutia senátu, ak napriek predchádzajúcej výstrahe ruší poriadok, vždy však len na nevyhnutne potrebný čas. Len čo bol obvinenému znovu povolený vstup do pojednávacej siene, oznámi mu predseda senátu podstatný obsah pojednávania konaného v jeho neprítomnosti a umožní mu, aby sa k nemu vyjadril.

Podľa § 254 ods. 4 Trestného poriadku prijatie opatrenie podľa odsekov 1 až 3 nevyklučuje možnosť uloženia poriadkovej pokuty.

Zo zápisnice z hlavného pojednávania konanom na Okresnom súde Topoľčany dňa 30. mája 2018 vyplýva, že obvinený svojím hrubým, urážlivým správaním ruší priebeh hlavného pojednávania, na čo bol samosudkyňou upozornený. V neposlednom rade, túto skutočnosť potvrdil aj obvinený vo svojom dovolaní. Z uvedeného je zrejmé, že samosudkyňa správne postupovala v medziach ustanovenia § 254 ods. 2 Trestného poriadku. Po opätovnom povolení vstupu do pojednávacej miestnosti, bol obvinený oboznámený s podstatným obsahom pojednávania konaného v jeho neprítomnosti a bolo mu umožnené sa vyjadríť. Na čo sa aj vyjadril: „ja som vám povedal, ako to bolo, ja tu nepotrebujem infarktové stavy dostávať a vyjadrím sa pre médiá“. Obvinený tak dostal priamo možnosť reagovať na výpoveď svedka, ktorú nevyužil.

Čo sa samotného opatrenia týka, samosudkyňa využila jednu z možností, ktorú jej Trestný poriadok ponúka na zabezpečenie plynulého a ničím nerušeného priebehu hlavného pojednávania. Je však len na vôli samosudcu, aké opatrenie zvolí. Vzhľadom na správanie sa obvineného počas priebehu hlavného pojednávania, by sa opakované upozorňovanie či poriadková pokuta minuli účinku, preto samosudkyňa zvolila vykázanie obvineného z pojednávacej siene.

Obvinený v rámci predmetného dovolacieho dôvodu namietal aj nezabezpečenie kamerového záznamu ešte v prípravnom konaní a rozhodnutie samosudkyne, o odmietnutí tohto, ako aj iných dôkazov.

Uplatnenie práva na obhajobu spočíva aj v navrhovaní dôkazov, čomu zodpovedá aj povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku) alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 1 Trestného poriadku). Vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania je konečným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá a teda, že ich berie späť. Rešpektovanie takto prejavenej vôle strany súdom, nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu.

Najvyšší súd konštatuje, že v priebehu konania sa samosudkyňa riadne vysporiadala s návrhmi na doplnenie dokazovania (uznesenie z 18. júla 2018 na č. I. 1038). Samosudkyňa predtým, ako vyhlásila dokazovanie za skončené sa opýtala prítomných strán, či majú návrhy na doplnenie dokazovania, ktoré vyhlásili, že návrhy na doplnenie dokazovania nemajú.

Obvinený ďalej namietal aj rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý zamietol jeho odvolanie podľa § 319 Trestného poriadku. Konkrétne malo ísť o „nesprávne vyhodnotenie pochybnosti ohľadne skutkového priebehu“. Vzhľadom na predmetnú námietku obvineného je veľmi dôležité poznamenať, že v dovolacom konaní nie je možné hodnotiť skutkové zistenia vykonané súdmi nižších stupňov. Slúži na to predovšetkým konanie pred prvostupňovým a taktiež aj odvolacím súdom.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku, ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Keďže dovolací súd napadnuté rozhodnutia okresného a krajského súdu nezrušil, nebolo potrebné ani

rozhodovať o väzbe obvineného.

Nakoľko obvinený P. G. skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.